

III. Jednání podnikatelů

Příklad 3. (Vážný 5 176)

Jednání statutárních orgánů

Podle stanov *Pražské ústřední banky, a. s.*, a podle stavu zápisů v obchodním rejstříku jedná jménem této akciové společnosti předseda představenstva spolu se dvěma dalšími členy představenstva. Banka měla zájem uzavřít licenční smlouvu o využívání duševního vlastnictví p. Houšky. Proto byl p. Houška v lednu 1994 pozván na obchodní jednání, jehož se účastnili předseda a oba místopředsedové představenstva banky. Na tomto jednání byl dohodnut zásadní obsah smlouvy s tím, že smlouva bude podle dohodnutých dispozic bankou v návrhu písemně vyhotovena do konce února a poté podepsána.

Definitivního projednání textu smlouvy s p. Houškou se za banku zúčastnil jen předseda představenstva, oba dosáhli o obsahu shody a její písemné vyhotovení podepsali. Součástí smlouvy bylo ujednání, že banka začne využívat práva z patentu p. Houšky od září 1994 a že na dohodnutou úplatu zaplatí majiteli patentu do 30. 6. 1994 zálohu ve výši 10 mil. Kč. V květnu 1994 byla nad bankou vyhlášena nucená správa. Správce banky odmítl vyplatit dohodnutou zálohu a učinil opatření, aby banka předmět licence nevyužívala. Pan Houška žaluje o zaplacení zálohy a určení, že banka je povinna k dalším jednáním, k nimž se podle smlouvy zavázala.

Bude žaloba úspěšná?

Příklad 4. (NS, sp. zn. 29 Cdo 2735/99)

Zákonní zástupci podnikatele. Přičitatelnost jednání osob pověřených určitou činností

Restaurátor Alfréd Dubský si objednal u společnosti *Stavitelství Černý a spol.* provedení přestavby interiéru Plzeňské pivnice, kterou provozuje, a zároveň požádal svého zaměstnance Aloise Vejsadu, bývalého zednického přidavače, aby na stavbu dohlédl a zajistil stavebně technický dozor. Po dokončení díla a podepsání protokolu o jeho předání a převzetí, což ochotně učinil Alois Vejsada, vyúčtoval zhotovitel panu Dubskému cenu díla. Ten odmítá cenu díla zaplatit s tím, že dílo nebylo po ukončení řádně předáno a převzato, neboť on tak neučinil a bývalý přidavač Vejsada k tomu neměl právo.

Posuďte, zda zhotovitel účtuje cenu díla po právu.

Příklad 5. (Vážný 4 307)**Zákonní zástupci podnikatele. Přičitatelnost jednání osob činných v provozně podnikateli**

Mgr. Jan Kozák podniká ve farmacii a provozuje tři lékárny. V jedné z těchto lékáren působil jako vedoucí Antonín Zimák. Lékárna neměla charakter hlavního nebo odštěpného závodu; jednalo se o běžnou vedlejší provozovnu. Dne 12. 5. 1995 se do lékárny dostavil Zimákův soused Josef Ušák a žádal ho, aby mu prodal chinin. Na to Zimák odpověděl, že prášky musí připravit a že mu je donese domů, aby na ně zákazník nemusel čekat.

Josef Ušák odešel domů a řekl svému otci i synovi, že si dal v Kozákově lékárně připravit od A. Zimáka prášky, že mu je přinesou domů, aby je tedy převzali a zaplatili. Mezitím Antonín Zimák zjistil, že vyřízení Ušákovy zakázky není ze zásob lékárny možné. Vzal tedy léky ze svých vlastních zásob a donesl je k Ušákům. Lék si nechal zaplatit a vystavil účtenku. Omylem však namísto chininu donesl zákazníkovi strychnin, a ten po jeho požití zemřel. V trestním řízení vedeném proti Antonínu Zimákovi nebyl zjištěn jeho úmysl usmrtit Ušáka; odsouzen byl za to, že porušením důležité povinnosti vyplývající z jeho zaměstnání způsobil jinému smrt z nedbalosti (§ 224 TrZ).

V tomto řízení se žalobcův pozůstalý syn domáhá na podnikateli Mgr. J. Kozákovi náhrady škody.

Odpovídá podnikatel za daných okolností za jednání vedoucího své provozovny?

Příklad 6. (Vážný 4 177)**Ustavení prokuristy**

Jediný jednatel s. r. o. navrhl rejstříkovému soudu, aby do obchodního rejstříku byl zapsán prokurista společnosti A. Houška. Návrh mj. doložil listinou o udělení prokury, kterou tento jednatel sám podepsal. Rejstříkový soud si u navrhující společnosti vyžádal, aby své podání doložila zápisem usnesení valné hromady, kde by bylo rozhodnuto o ustavení prokuristy.

Za jakých předpokladů je tento požadavek správný? Kdo ustavuje v s. r. o. prokuristu?

Příklad 7. (Vážný 13 624)**Neplatné udělení prokury**

Jindřich Wintr byl v rozhodné době v obchodním rejstříku zapsán jako prokurista družstva *Polnička*. V této funkci vystavil jménem družstva ručitelské prohlášení podle § 303 ObchZ, kterým je zavázal zaplatit *Houška a syn, s. r. o.*, dluh, který vůči této společnosti má družstvo *Polnička*. Věřitelka žaluje ručitele o zaplacení dluhu. Proti tomu ručitel namítá, že J. Wintr nemohl platně zavazovat družstvo, protože mu prokura byla udělena v rozporu se stanovami družstva. Podle nich rozhoduje o udělení prokury členská schůze; o tom, že se J. Wintr stane prokuristou, však bylo rozhodnuto na společném zasedání představenstva a kontrolní